

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

ผลการวิเคราะห์การแปรผลการประมาณค่าแบบจำลอง

ตารางผนวกที่ ก1 ผลการประมาณการแบบจำลองโลจิตของแบบจำลองที่ 1

Dependent Variable: SUM

Method: ML - Binary Logit (Quadratic hill climbing)

Date: 04/10/06 Time: 16:31

Sample: 1 236

Included observations: 236

Convergence achieved after 5 iterations

Covariance matrix computed using second derivatives

Variable	Coefficient	Std. Error	z-Statistic	Prob.
C	-1.012047	1.775057	-0.570149	0.5686
CLUB	-1.765461	0.410767	-4.297962	0.0000
EDU	-0.112495	0.051642	-2.178362	0.0294
ETH	-0.143287	0.362874	-0.394867	0.6929
GRQ	0.868881	0.375430	2.314361	0.0206
INC	-0.006048	0.002410	-2.509586	0.0121
KLM	-0.047398	0.039536	-1.198878	0.2306
KNOW	-0.024499	2.079192	-0.011783	0.9906
LONE	0.010718	0.005246	2.043316	0.0410
MEM	1.071136	0.303374	3.530748	0.0004
THINK	1.266049	1.707798	0.741334	0.4585
Mean dependent var	0.720339	S.D. dependent var		0.449787
S.E. of regression	0.391404	Akaike info criterion		0.995854
Sum squared resid	34.46934	Schwarz criterion		1.157304
Log likelihood	-106.5108	Hannan-Quinn criter.		1.060936
Restr. log likelihood	-139.8614	Avg. log likelihood		-0.451317
LR statistic (10 df)	66.70109	McFadden R-squared		0.238454
Probability(LR stat)	1.91E-10			
Obs with Dep=0	66	Total obs		236
Obs with Dep=1	170			

ที่มา: จากการคำนวณ

ตารางผนวกที่ ก2 ผลการทดสอบความเชื่อถือได้ของแบบจำลองที่ 1

Dependent Variable: SUM

Method: ML - Binary Logit (Quadratic hill climbing)

Date: 04/10/06 Time: 16:31

Sample: 1 236

Included observations: 236

Prediction Evaluation (success cutoff C = 0.5)

	Estimated Equation			Constant Probability		
	Dep=0	Dep=1	Total	Dep=0	Dep=1	Total
P(Dep=1)≤C	35	12	47	0	0	0
P(Dep=1)>C	31	158	189	66	170	236
Total	66	170	236	66	170	236
Correct	35	158	193	0	170	170
% Correct	53.03	92.94	81.78	0.00	100.00	72.03
% Incorrect	46.97	7.06	18.22	100.00	0.00	27.97
Total Gain*	53.03	-7.06	9.75			
Percent Gain**	53.03	NA	34.85			

*Change in "% Correct" from default (constant probability) specification

**Percent of incorrect (default) prediction corrected by equation

ที่มา: จากการคำนวณ

ตารางผนวกที่ ก3 ผลการประมาณการแบบจำลองโลจิตของแบบจำลองที่ 2

Dependent Variable: SUM

Method: ML - Binary Logit (Quadratic hill climbing)

Date: 04/10/06 Time: 16:31

Sample: 1 236

Included observations: 236

Convergence achieved after 5 iterations

Covariance matrix computed using second derivatives

Variable	Coefficient	Std. Error	z-Statistic	Prob.
C	-0.181615	0.674617	-0.269212	0.7878
CLUB	-1.754520	0.405652	-4.325184	0.0000
EDU	-0.113499	0.048175	-2.355958	0.0185
GRQ	0.951837	0.364204	2.613472	0.0090
INC	-0.006291	0.002345	-2.682745	0.0073
LONE	0.011389	0.005349	2.129353	0.0332
MEM	1.034438	0.301706	3.428624	0.0006
Mean dependent var	0.720339	S.D. dependent var		0.449787
S.E. of regression	0.391681	Akaike info criterion		0.973550
Sum squared resid	35.13172	Schwarz criterion		1.076291
Log likelihood	-107.8789	Hannan-Quinn criter.		1.014966
Restr. log likelihood	-139.8614	Avg. log likelihood		-0.457114
LR statistic (6 df)	63.96483	McFadden R-squared		0.228672
Probability(LR stat)	7.02E-12			
Obs with Dep=0	66	Total obs		236
Obs with Dep=1	170			

ที่มา: จากการคำนวณ

ตารางผนวกที่ ก4 ผลการทดสอบความเชื่อถือได้ของแบบจำลองที่ 2

Dependent Variable: SUM

Method: ML - Binary Logit (Quadratic hill climbing)

Date: 04/10/06 Time: 16:32

Sample: 1 236

Included observations: 236

Prediction Evaluation (success cutoff C = 0.5)

	Estimated Equation			Constant Probability		
	Dep=0	Dep=1	Total	Dep=0	Dep=1	Total
P(Dep=1)≤C	32	13	45	0	0	0
P(Dep=1)>C	34	157	191	66	170	236
Total	66	170	236	66	170	236
Correct	32	157	189	0	170	170
% Correct	48.48	92.35	80.08	0.00	100.00	72.03
% Incorrect	51.52	7.65	19.92	100.00	0.00	27.97
Total Gain*	48.48	-7.65	8.05			
Percent Gain**	48.48	NA	28.79			

*Change in "% Correct" from default (constant probability) specification

**Percent of incorrect (default) prediction corrected by equation

ที่มา: จากการคำนวณ

ตารางผนวกที่ ๕ ตารางแสดงความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร (Correlations matrix)

	CLUB	EDU	ETH	GRO	INC	KLM	KNOW	LONE	MEM	THINK	LAND
CLUB	1	0.0195	0.0218	0.0515	0.0108	0.0180	0.0117	-0.0473	0.0433	0.0223	0.0359
EDU	0.0195	1	0.0335	-0.0285	0.0991	0.1276	0.2438	-0.0406	-0.1288	0.2565	-0.0087
ETH	0.0218	0.0335	1	-0.0609	-0.0792	-0.0719	0.1100	-0.0275	0.1760	0.0463	-0.0162
GRO	0.0515	-0.0285	-0.0609	1	-0.1182	-0.0813	-0.0012	-0.0550	0.1781	0.0116	0.1761
INC	0.0108	0.0991	-0.0792	-0.1182	1	0.0300	0.0624	-0.0696	-0.1206	-0.0552	0.1418
KLM	0.0180	0.1276	-0.0719	-0.0813	0.0300	1	-0.0004	-0.0269	-0.0104	0.0519	0.0259
KNOW	0.0117	0.2438	0.1100	-0.0012	0.0624	-0.0004	1	0.1338	-0.0810	0.4637	0.0548
LONE	-0.0473	-0.0406	-0.0275	-0.0550	-0.0696	-0.0269	0.1338	1	-0.0343	0.1173	0.1156
MEM	0.0433	-0.1288	0.1760	0.1781	-0.1206	-0.0104	-0.0810	-0.0343	1	-0.1094	0.2393
THINK	0.0223	0.2565	0.0463	0.0116	-0.0552	0.0519	0.4637	0.1173	-0.1094	1	0.0421
LAND	0.0359	-0.0087	-0.0162	0.1761	0.1418	0.0259	0.0548	0.1156	0.2393	0.0421	1

หมายเหตุ: เพิ่มตัวแปรจำนวนที่ดินถือครองของครัวเรือน (LAND)

ที่มา: จากการคำนวณ

ภาคผนวก ข

ตารางการใช้ประโยชน์จากการเก็บหาของป่า

ตารางผนวกที่ ข1 (ต่อ)

ภาคผนวก ค
ประวัติมูลนิธิโครงการหลวง

ประวัติมูลนิธิการหลวง

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานพระราชดำริและพระราชทรัพย์ส่วนพระองค์ให้ดำเนินงานโครงการหลวงมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2512 เพื่อพัฒนาการเกษตรที่สูง ลดการปลูกพืชเสพติด และการอนุรักษ์ป่าไม้และต้นน้ำลำธาร โดยมีพระราชประสงค์จะทรงช่วยเหลือราษฎรชาวไทยภูเขาในท้องถิ่นทุรกันดารให้มีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น งานโครงการหลวงส่วนใหญ่เริ่มขึ้นระหว่าง พ.ศ. 2512 - 2524 ซึ่งพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวโปรดเกล้าฯ ให้ดำเนินงานพัฒนาในพื้นที่ราษฎรชาวเขาซึ่งมีชีวิตความเป็นอยู่ยากจน พื้นที่ดังกล่าวมักเป็นพื้นที่ห่างไกลจากการดูแลของรัฐ มีการปลูกฝิ่น การตัดไม้ทำลายป่า และการทำไร่เลื่อนลอย นอกจากนี้ในพื้นที่โครงการหลวงหลายแห่งเมื่อเริ่มโครงการมีปัญหาด้านความมั่นคง

ในปี พ.ศ. 2535 พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานพระราชดำริในการเปลี่ยนแปลงสถานภาพโครงการหลวง โดยให้โครงการหลวงจดทะเบียนเป็นมูลนิธิ เพื่อจะได้เป็นองค์กรนิติบุคคล มีกฎหมายรองรับและดำเนินงานด้วยความเป็นปึกแผ่นสืบไป โครงการหลวงได้จดทะเบียนเป็นมูลนิธิโครงการหลวง เมื่อเดือนเมษายน พ.ศ. 2535 โดยพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงเป็นนายกิตติมศักดิ์ มีหม่อมเจ้าภีศเดช รัชนี เป็นประธานมูลนิธิฯ และดร.จิรายุ อิศรางกูร ณ อยุธยา เป็นเลขาธิการ โดยได้รับความร่วมมือจากหน่วยงานทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และอาสาสมัครต่างๆ (กองพัฒนาเกษตรที่สูง, 2545)

วัตถุประสงค์

มูลนิธิโครงการหลวง ได้ดำเนินการสนองตามพระราชดำริพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ที่ทรงมีพระราชประสงค์ที่จะ “ช่วยชาวเขาให้ช่วยตนเองในการปลูกพืชที่มีประโยชน์และมีมาตรฐานความเป็นอยู่ดีขึ้น” โดยมีวัตถุประสงค์ คือ (มูลนิธิโครงการหลวง, 2546)

1. เพื่อป้องกันการทำลายป่าต้นน้ำ โดยราษฎรชาวเขาและส่งเสริมการปลูกป่าทดแทน เนื่องจากว่าชาวเขาเหล่านี้อยู่ในเขตต้นน้ำลำธาร (Watershed) ทั้งสิ้น

2. เพื่อจัดให้ราษฎรชาวเขาเลิกโยกย้ายที่ทำกินและการทำลายป่าเพื่อปลูกฝิ่น ซึ่งเป็นการผิดกฎหมาย และให้รู้จักอยู่อาศัยเป็นหลักแหล่ง โดยดำเนินการจัดหาพันธุ์พืชที่ทดลองแล้วว่าสามารถ

ปลูกได้ในสภาพภูมิประเทศและสภาพภูมิอากาศที่เป็นถิ่นที่อยู่ของราษฎรชาวเขา อีกทั้งเป็นพืชที่สามารถทำรายได้สูงเท่ากับฝิ่นหรือมากกว่า

3. เพื่อดำเนินการฝึกอบรมราษฎรชาวเขาให้เข้าใจหลักวิชาการเกษตรที่สูง รวมทั้งการเลี้ยงสัตว์

4. เพื่อดำเนินการทดลองวิจัยพันธุ์พืชและพันธุ์สัตว์ที่จะสามารถขยายพันธุ์ให้แก่ราษฎรเพื่อนำไปปลูกและเลี้ยงเพื่อเพิ่มพูนรายได้ โดยทำการศึกษาในด้านการขนส่งและภาวะตลาดด้วย

5. เพื่อส่งเสริมในด้านการศึกษา อนามัย และการวางแผนครอบครัวแก่ราษฎรชาวเขา

สำหรับเป้าหมายของโครงการที่สำคัญ คือ ช่วยชาวเขาเพื่อมนุษยธรรม ช่วยชาวเขาโดยลดการทำลายทรัพยากรธรรมชาติ คือ ป่าไม้ และต้นน้ำลำธาร กำจัดการปลูกฝิ่น รักษาดินและใช้พื้นที่ให้ถูกต้อง คือ ให้ป่าอยู่ในส่วนที่ควรเป็นป่า และทำไร่ทำสวนในส่วนที่ควรเพาะปลูก อย่าให้ส่วนทั้งสองนี้รุกร้าซึ่งกันและกัน และการผลิตพืชผลเพื่อเพิ่มประโยชน์ทางเศรษฐกิจแก่ประเทศ นอกจากนี้ทรงโปรดเกล้าฯ พระราชทานวิธีดำเนินการ เพื่อให้สามารถบรรลุวัตถุประสงค์ คือ ลดขั้นตอน คือ จะทำอะไรก็อย่าต้องให้มีการอนุมัติต่อ ๆ กันไปหลายชั้น อีกนัยหนึ่งให้กระจายอำนาจข้อที่สอง คือ ปิดทองหลังพระ อย่าทำความดีเพื่อเอาไว้อวด ข้อที่สาม คือ เร็ว ๆ เข้า และสุดท้าย คือ ช่วยเขาช่วยตัวเอง

กิจกรรมหลัก

1. งานวิจัย งานวิจัยการเกษตรที่สูงถือเป็นเรื่องที่สำคัญอันดับแรกมาตั้งแต่เริ่มงานโครงการหลวง โดยในระยะแรกเป็นการวิจัยหาชนิดพืช หรือสัตว์ ที่สามารถนำไปส่งเสริมให้เกษตรกรนำไปประกอบอาชีพทดแทนการปลูกฝิ่น และการเผาป่าเพื่อทำไร่เลื่อนลอย ชนิดหรือพันธุ์พืชต่างๆ เหล่านี้จะต้องสามารถปลูกได้ดีในพื้นที่สูงที่มีอากาศหนาวเย็นกว่าพื้นราบโดยทั่วไป และมีความเหมาะสมกับวัฒนธรรมท้องถิ่น ซึ่งการดำเนินงานวิจัยเกษตรที่สูงโดยทำการศึกษา คัดเลือกรวบรวม และปรับปรุงพันธุ์พืชให้เหมาะสม

งานวิจัยของโครงการหลวงเริ่มจากการวิจัยปรับปรุงผลผลิตปลูกท้อพื้นเมืองที่มีการปลูกอยู่ทั่วไป ระยะแรกใช้พื้นที่สถานีวิจัยคอยปุยของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์เป็นพื้นที่ดำเนิน

งานวิจัย ต่อมาได้ดำเนินการวิจัยที่สถานีวิจัยเกษตรหลวงปางดะ สถานีวิจัยอินทนนท์ และสถานีวิจัย กาแฟแม่หลอด ตามลำดับ

การดำเนินงานวิจัยส่วนใหญ่อาศัยบุคลากรจากมหาวิทยาลัยต่างๆ โดยได้พระราชทรัพย์ ส่วนพระองค์ และการสนับสนุนจากหน่วยงานต่างประเทศงานวิจัยของโครงการหลวงที่นำไป เผยแพร่แก่เกษตรกรในปัจจุบัน ที่สำคัญได้แก่ ไม้ผลเขตนาว พืชผัก พืชไร่ ไม้ตัดดอก ชา กาแฟ พืชผักต่างๆ และไม้โตเร็วชนิดต่างๆ (มูลนิธิโครงการหลวง, 2546)

2. งานพัฒนา งานส่งเสริมและพัฒนาอาชีพของโครงการหลวงทำควบคู่ไปกับการงานวิจัย ตั้งแต่เริ่มโครงการ ระยะแรกไม่มีพื้นที่เป็นศูนย์พัฒนาเช่นปัจจุบัน แต่เรียกว่าหมู่บ้านเยี่ยมเยียน โดยมีคณะอาสาสมัครพร้อมด้วยหม่อมเจ้าภิศเดช รัชนี เดินทางไปเยี่ยมโดยมีคณะอาสาสมัครพร้อมด้วย หม่อมเจ้าภิศเดช รัชนี เดินทางไปเยี่ยมและให้การสนับสนุนการประกอบอาชีพด้านต่างๆ

ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงมีหน้าที่สำคัญ คือ การส่งเสริมให้ราษฎรในหมู่บ้านใกล้เคียงมี รายได้ โดยการปลูกพืชชนิดต่าง ๆ ทั้งผักเมืองหนาว ไม้ดอกเมืองหนาว ไม้ผลเมืองหนาว พืชไร่ รวมไปถึงการเลี้ยงสัตว์และการประมง โดยมีการสนับสนุนงานทดสอบ สาธิต วิจัยและผลิตพันธุ์ พืชและสัตว์เพื่อพัฒนาและส่งเสริมแก่ชาวเขา อีกทั้งมีการพัฒนาปัจจัยพื้นฐานและคุณภาพชีวิตของ ชาวเขา ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ชาวเขามีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น นอกจากนี้ยังส่งเสริมการ อนุรักษ์ ป่าไม้ ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยการกำหนด ขอบเขตอย่างแน่ชัดว่าที่ใดควรเป็นป่า และที่ใดควรใช้เพาะปลูก และการปลูกป่าต้องนึกถึง ผลประโยชน์ของไม้ด้วย สำหรับพื้นที่การเกษตรได้พิจารณาถึงความลาดชันหน้าดินและน้ำ ชลประทานเป็นสำคัญ และได้ดำเนินงานด้านการอนุรักษ์ที่ดิน เพื่อกันหน้าดินทลายโดยการทำ ขั้นบันได ทางระบายน้ำตามแนวระดับ หรือปลูกหญ้าแฝกตามแนวระดับ เป็นต้น

สำหรับการดำเนินงานปัจจุบันมีเจ้าหน้าที่วิชาการส่วนกลาง ทำหน้าที่แนะนำและถ่ายทอด ผลงานทางวิชาการไปสู่เจ้าหน้าที่ส่งเสริม รวมทั้งการให้คำปรึกษาแนะนำต่างๆ ตลอดจนด้านการ วางแผนการปลูกพืชแต่ละชนิด นอกจากนี้มีศูนย์อารักขาพืชมีหน้าที่ในการดูแลปัญหาโรคแมลง และแนะนำการใช้สารเคมีอย่างใกล้ชิด

โครงการหลวงมีพื้นที่เป้าหมายในการพัฒนาอยู่ 37 แห่ง แต่ละแห่งเรียกว่าศูนย์พัฒนา โครงการหลวง ตั้งอยู่ในพื้นที่ 5 จังหวัดภาคเหนือตอนบน ได้แก่ เชียงใหม่ เชียงราย แม่ฮ่องสอน

ลำพูน และพะเยา การดำเนินงานของศูนย์พัฒนาโครงการหลวงในระยะแรก เน้นการนำชนิดและพันธุ์พืชที่เหมาะสมกับพื้นที่ไปแนะนำให้ชาวเขาปลูกทดแทนฝิ่น การปลูกเพื่อการบริโภคในครัวเรือน รวมทั้งการจัดตั้งธนาคารข้าว รวมทั้งมีงานด้านการพัฒนาทางสังคมและสาธารณสุข (มูลนิธิโครงการหลวง, 2546)

3. การตลาด โครงการหลวงเริ่มงานการตลาดเมื่อประมาณ พ.ศ. 2524 ซึ่งเป็นการนำผลผลิตของเกษตรกรไปจำหน่าย ส่วนใหญ่เป็นพืชผักและไม้ผลเขตหนาวชนิดต่างๆ ผลผลิตเหล่านี้ส่วนใหญ่ตลาดทั่วไปยังไม่รู้จัก โครงการหลวงมิได้ทำการซื้อผลิตผลจากเกษตรกรชาวเขาแล้วนำมาขายเอง เพียงแต่ทำหน้าที่จัดการตลาดให้แก่เกษตรกรชาวเขาที่อยู่ในข่ายส่งเสริมโดยโครงการหลวงไม่ได้ประกันราคาและไม่ทำการซื้อขายล่วงหน้าผลิตผลที่ทำการส่งเสริม ยกเว้นบางกรณีให้พิจารณาเป็นกรณีพิเศษไป

การดำเนินงานด้านการตลาดจะรวมไปกับการขนส่ง การคัดบรรจุ และการจัดจำหน่าย รวมทั้งตั้งโรงงานหลวงอาหารสำเร็จรูปเพื่อแปรรูปผลผลิตเพื่อเป็นการเพิ่มมูลค่าของผลผลิตด้วยการผลิตพืชผลโดยเฉพาะอย่างยิ่งผักและดอกไม้ โครงการหลวงจะไม่ทำการปลูกพืชในฤดูที่ทางพื้นราบปลูกได้มาก แต่จะปลูกเพื่อสนองตลาดของโครงการหลวงเท่านั้น ดังนั้นโครงการหลวงจึงเน้นการส่งเสริมการผลิตพืชผลนอกฤดู เพื่อให้ได้ราคาที่ดีและให้ผู้ที่ต้องการบริโภคซื้อหาไปบริโภคได้ตลอดปี ราคาพืชผลจะไม่มีกำหนดราคาที่ตายตัว แต่เป็นไปตามกลไกของตลาด

การแปรรูปผลิตผลของโครงการหลวงนั้น เน้นวัตถุประสงค์ในการช่วยเหลือเกษตรกรที่มีผลิตผลเหลือเกินความต้องการของตลาด เพื่อให้เกษตรกรไม่ต้องทิ้งผลผลิตที่ผลิตได้ ซึ่งเป็นการเสียเปล่าโดยไม่มีประโยชน์ นอกจากนั้นจะส่งเสริมให้เกษตรกรชาวเขาปลูกพืชที่จะนำมาทำการแปรรูปตามความต้องการของตลาดได้ เพื่อให้เกษตรกรมีรายได้อีกทางหนึ่ง ซึ่งโครงการหลวงดำเนินงานด้านการตลาดโดยส่งผลิตผลและผลิตภัณฑ์ต่างๆ ออกจำหน่ายด้วยมีเอกลักษณ์เป็นที่รู้จักแพร่หลายในตราสินค้า “ดอยคำ” ที่เน้นในเรื่อง ความสด สะอาด และปลอดภัยของสินค้า (มูลนิธิโครงการหลวง, 2546)